

19.08.2021

Pormestari

85 §**Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle oppilas- ja opiskelijahuoltolain, terveydenhuoltolain sekä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 6 §:n muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta**

HEL 2021-008341 T 03 00 00

VN/2575/2021

Päätös

Pormestari antoi sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon oppilas- ja opiskelijahuoltolain, terveydenhuoltolain sekä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 6 §:n muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta:

Lausunto on laadittu vastauksina lausuntopalvelussa 11:een yksilöityyn kysymykseen.

Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön varmistaminen

1a) Hyvinvointialueen olisi esityksen mukaan yhdessä alueensa kuntien kanssa muodostettava alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä. Onko ehdotus mielestänne tarkoituksenmukainen kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön varmistamiseksi?

Kyllä X

Ei

Hyvinvointialueiden lisäksi Helsingin kaupungin on esitysluonnoksessa tarkoitettujen palvelujen järjestäjänä asetettava opiskeluhuollon työryhmä, joka tarkastelee palveluja moniammatillisesti. Tältä osin luonnokseen on tarpeen tehdä tarvittavat täsmennykset.

Hyvinvointialueen alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä on tarkoituksenmukainen hyvinvointialueen monialaisen yhteistyön varmistamiseksi. Pääkaupunkiseudulla oppilaat ja opiskelijat liikkuvat yli kuntarajojen ja oppilaitoksissa voi olla oppilaita ja opiskelijoita myös hyvinvointialueen ulkopuolelta. Yhteistyöryhmässä on hyvä olla edustettuina yksityisiä opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä.

1 b) Millä taholla tulisi käsityksenne mukaan olla vastuu alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän muodostamisessa?

Hyvinvointialueella X

19.08.2021

Pormestari

Koulutuksen järjestäjällä

Sovitaan alueellisesti

Helsingillä on oma ryhmä. Helsingissä on useita yksityisiä oppilaitoksia sekä valtion kouluja, minkä vuoksi on tärkeää, että koulutuksen järjestäjien kanssa tehdään yhteistyötä.

2) Kunnan tai useamman kunnan yhdessä tulisi laatia opiskeluhoollon toteuttamiseksi kunnan opiskeluhoollon suunnitelma, joka liitettäisiin lastensuojelulain (417/2007) 12 §:n mukaiseen kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan. Onko esitys mielestänne tarkoituksenmukainen?

Kyllä X

Ei

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman osana opiskeluhoollon suunnitelma liittyy kunnan ja hyvinvointialueen strategioihin ja taloussuunnitelmiin, joissa otetaan huomioon lasten ja nuorten palvelujen tarve.

3) Hyvinvointialueella tulisi olla alueellinen opiskeluhoollon suunnitelma. Se valmisteltaisiin alueellisessa opiskeluhoollon yhteistyöryhmässä ja hyväksyttäisiin hyvinvointialueen aluevaltuustossa. Alueellinen opiskeluhoollon suunnitelma liitettäisiin lastensuojelulain 12 §:ssä tarkoitettuun alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan. Huomioitanne esityksestä?

Ei aiheuta muutoksia Helsingissä. Opiskelijahuollon palvelut kohdentuvat oppilaiden ja opiskelijoiden palvelutarpeiden mukaisesti.

4) Mikäli esitys ei mielestänne riittävästi huomioi erilaisia opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä, kuten esimerkiksi niitä, jotka toimivat useamman kunnan alueella tai yksityisiä koulutuksen järjestäjiä, millä tavoin muuttaisitte esitystä?

Erilaisten opetuksen ja koulutusten järjestäjien huomioidessa on pidettävä tärkeänä sitä, että hoidon jatkuvuus ja tiedon siirtyminen turvataan myös yksityisten oppilaitosten ja ruotsinkielisten palvelujen osalta.

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ruotsinkielinen palvelukokonaisuus järjestää varhaiskasvatusta, perusopetusta ja lukio-opetusta sekä kehittää oppimista, sen tukea ja hyvinvointia kokonaisuutena. Tämä tuo huomattavia synergiaetuja ja on vahvasti vaikuttanut siihen, että Helsingissä on pystytty välttämään ne huomattavat vaikeudet, joita muut kaupungit ovat kokeneet oppilashuollon ruotsinkielisen henkilökunnan rekrytoinnissa.

19.08.2021

Pormestari

5) Hyvinvointialue järjestää opiskeluhoitopalvelut 1.1.2023 alkaen. Näettekö, että opetuksen tai koulutuksen järjestäjällä on yhdessä hyvinvointialueen kanssa edellytykset huolehtia oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 §:n mukaisesti siitä, että opiskeluhoollosta muodostuu toimiva yhtenäinen kokonaisuus?

Kyllä X

Ei

Koulujen ja oppilaitosten opiskeluhoollon henkilöstön osaamisen hyödyntäminen on ensiarvoisen tärkeää hyvinvointia edistävän toimintakulttuurin rakentamisessa.

Opiskeluhoollon yksilökohtaisen työn kirjaaminen, rekisterinpito ja tietosuoja

6) Esityksessä täsmennetään opiskeluhoollon kirjaamiseen, rekisteröintiin ja tietojen salassapitoon liittyviä oppilas- ja opiskelijahuoltolain säännöksiä. Huomioitanne esityksestä?

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö kirjaa yksilötapaamiset terveyden- ja sosiaalihoollon tietojärjestelmiin. Tämä mahdollistaa hoidon jatkuvuuden, tiedon siirtymisen sekä lasten ja nuorten avunsaannin oikea-aikaisuuden sekä viiveettömyyden. Helsinki kannattaa esitystä, jonka mukaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain kirjaamista, rekisterinpitoa sekä tietojen salassapitoa muutetaan niin, että sääntely huomioisi paremmin EU:n yleisestä tietosuoja-asetuksesta johtuvat vaatimukset.

7) Miten arvioisitte esitysluonnosta tietosuojasääntelyn näkökulmasta?

Tietosuojasääntely parantaa lasten ja nuorten yksityiselämän ja henkilötietojen suojaa.

8) Opiskeluhoollon siirtyessä hyvinvointialueelle tulee myös opiskeluhoollon psykologien ja kuraattorien kirjaamat asiakastiedot tallentaa valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin eli Kanta-palveluihin. Kanta-palveluihin liittymisen määräaajoista säädetään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä. Psykologien tietojen tallentaminen tulisi aloittaa heti hyvinvointialueiden aloittaessa. Sosiaalihoollon ja kuraattorien liittymisveloitteen määräaika on 1.9.2024. Arvioitko tarvittavien muutosten olevan mahdollisia näiden määräaikojen puitteissa?

Kyllä X

Ei.

Muut huomiot esityksestä

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

19.08.2021

Pormestari

9) Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 16 §:n mukaan oppilaitoksen työntekijän tulee olla yhteydessä opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin, jos oppilaitoksen tai opiskeluhoollon työntekijä arvioi opiskelijan tarvitsevan opiskeluhoollon psykologi- tai kuraattoripalveluja. Esityksessä ehdotetaan, että yhteydenotto opiskeluhoollon palveluihin koskisi psykologin ja kuraattorin palvelujen lisäksi myös koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkärin ja terveydenhoitajan palveluja. Yhteydenotto tapahtuisi jatkossa yhteisymmärryksessä oppilaan tai opiskelijan kanssa. Huomioitanne esityksestä?

Helsinki pitää esitystä hyvänä. Hoitoon ja palveluihin pääsy viiveettömästi ja tasavertaisesti tulee turvata lapsille ja nuorille. Huolena on hoitoon pääsyn viivästyminen tilanteissa, joissa lapsi tai nuori ei koe tarvetta opiskeluhoollon yhteydenottoon eikä anna oppilaitoksen työntekijälle suostumustaan yhteydenottoon. Näin voi olla esimerkiksi mielen-terveysongelmien kohdalla. Lisäksi on tärkeää, että oppilaiden ja opiskelijoiden kanssa työskentelevät ammattilaiset saavat koulutusta siihen, miten yhteydenotto opiskeluhoollon palveluihin toteutetaan yhteisymmärryksessä lapsen tai nuoren kanssa.

10) Hyvinvointialue järjestää 1.1.2023 alkaen opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelut, kouluterveydenhuollon sekä lukioiden ja ammatillisen koulutuksen opiskeluterveydenhuollon. Voimassa olevan oppilas- ja opiskelijahuoltolain 24 §:n mukaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitos ohjaa ja kehittää yhteistyössä Opetushallituksen kanssa edellä mainittuja palveluja. Esityksen mukaan Opetushallitus ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos ohjaisivat ja kehittäisivät yhdessä yhteisöllistä opiskeluhoollon ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksella olisi päävastuu edellä mainittujen hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen ohjauksesta ja kehittämisestä. Pidätkö esityksen mukaista ohjaus- ja kehittämisvastuun muutosta tarkoituksenmukaisena vai tulisiko Opetushallituksen ohjaus- ja kehittämisrooli säilyttää nykyisellään?

Kyllä, esitys on tarkoituksenmukainen X

Ei, ohjaus- ja kehittämisvastuut tulee säilyttää nykyisellään

Opetushallituksen ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen roolien ja vastuiden selkiyttämistä on pidettävä kannatettavana esityksenä, jotta pääasiallinen ohjausvastuu tulee sille hallinnonalalle, joka on kyseisestä toiminnasta päävastuussa.

11) Mahdolliset muut huomionne esitysluonnoksesta

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksessa Helsingin kaupungille on säädetty näiden palvelujen järjestä-

19.08.2021

Pormestari

misvastuu. Lausunnolla oleva hallituksen esitysluonnos koskee toimijana myös Helsinkiä ja täsmennykset tältä osin ovat tarpeellisia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanan(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 14.7.2021
- 2 Lausuntopyyntö 14.7.2021, liite, HE-luonnos
- 3 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 10.8.2021
- 4 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto 12.8.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet**Ote**

Sosiaali- ja terveystoiministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunginkanslia

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveystoiministeriö pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa 31.8.2021 mennessä oppilas- ja opiskelijahuoltolain, terveydenhuoltolain sekä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 6 §:n muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta (liitteet 1 ja 2).

Lausunto on pyydetty antamaan vastaamalla lausuntopalvelussa yksilöityihin kysymyksiin.

19.08.2021

Pormestari

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa palvelujen järjestämisestä vastaavat hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki. Nyt esitetyillä muutoksilla on tarkoitus tehdä tarvittavat täsmennykset opiskeluhoitoa koskeviin säännöksiin ja varmistaa hallinnon eri tasojen välinen yhteistyö. Lasten ja nuorten yksityiselämän ja henkilötietojen suojaa esitetään parannettavaksi täsmennyksillä, jotka koskevat yhteydenottoa opiskeluhoitopalveluihin, opiskeluhoollon rekistereitä, henkilötietojen käsittelyä ja salassapitoa sekä lähipalveluperiaatteen turvaamista. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja Opetushallituksen vastuuta opiskeluhoollon ohjaamisessa ja kehittämisessä esitetään selkiytettäväksi.

Opiskeluhoitopalvelujen sisältöihin ei esitetä muutoksia. Viittaukset alueelliseen toimintaan ja kuntien yhteisiin toimintoihin koskevat hyvinvointialueita. Helsingin osalta muutokset ja talousvaikutukset ovat vähäisiä. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksessa Helsingin kaupunki on näiden palvelujen järjestäjä. Nyt uudistettaviin opiskeluhoitopalveluja koskeviin säännöksiin on täsmennettävä Helsingin kaupunki toimijaksi hyvinvointialueiden lisäksi.

Sosiaali- ja terveystoimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ovat antaneet liitteinä 3 ja 4 olevat lausunnot. Toimialojen lausunnoissa käsitellään toiminnallista perustyötä. Lausunnoissa esitetty lähestymistapa ei kaikilta osin tue vastaamista hyvinvointialueita ja hallinnon yhteistyötä koskevaan lausuntopyyntöön.

Asia on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 7 kohdan mukaan pormestari tekee esityksiä ja antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtii näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 14.7.2021
- 2 Lausuntopyyntö 14.7.2021, liite, HE-luonnos
- 3 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 10.8.2021
- 4 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto 12.8.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

19.08.2021

Pormestari

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministe-
riö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

19.08.2021

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 85 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

19.08.2021

Pormestari

Juhana Vartiainen
pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 20.08.2021.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566